

Brandwonden door restenergie bij autoclaaf

Plaats van het ongeval

Een groot bedrijf waar voedingswaren dienen te worden gesteriliseerd door deze in een autoclaaf te plaatsen.

Slachtoffers

Drie productiewerknemers met vaste werkpost.

Beschrijving van het ongeval

Een autoclaaf (stoomvat met laaddeur) die dient voor de sterilisatie van voedingswaren had een inwendig en uitwendig onderzoek ondergaan door een externe dienst voor technische controle (EDTC).

Er werden geen opmerkingen geformuleerd. Dezelfde dag werd de autoclaaf terug in dienst genomen. Toen een abnormaal geluid werd gehoord, is de sterilisatiecyclus stopgezet.

De drie productiewerknemers riepen de technische dienst op. Ondertussen probeerden deze werknemers al het deksel van de autoclaaf te openen.

De aankomende techniekier zag op de manometer dat er nog druk op de ketel zat en hij beval de drie werknemers te stoppen.

De techniekier ging naar de achterzijde van de installatie om het probleem verder te onderzoeken toen hij het deksel hoorde opengaan en heet water en stoom (125°C) in waaivorm uit de autoclaaf spoot. De drie werknemers werden hierbij verbrand.

De deur van de autoclaaf was slechts enkele centimeters geopend. De vergrendeling belette dat de laaddeur in haar geheel volledig openvloog.

Oorzaken

- Proberen te openen van de deur door de werknemers terwijl de autoclaaf onder druk stond.

- De slecht werkende vergrendeling zorgde wel dat de deur niet open kon, maar belette niet dat stoom en heet water kon ontsnappen langs de randen.

- De controle van het vergrendelmechanisme maakt geen deel uit van de periodieke keuring door de EDTC.

- Geen risicoanalyse noch periodiek nazicht van de status van het vergrendelingsmechanisme.

Preventiemaatregelen

Aanpassen van het vergrendelingsmechanisme van de laaddeur zodat de deur niet meer kan worden gemanipuleerd zolang de autoclaaf onder druk staat.

Essentiële lessen

Een autoclaaf is ook een arbeidsmiddel en naast de regelgeving voor stoomtoestellen is ook de regelgeving van arbeidsmiddelen van toepassing. Een volledig onderzoek met betrekking tot de conformiteit met de 19 punten uit bijlage 1 van deze regelgeving dient te worden uitgevoerd.

Uit de praktijk blijkt dat de stoomtoestellen waarmee ernstige ongevallen gebeuren, vaak autoclaven zijn.